

JUNIOR

ILUSTROVALA S. TOHDIA 8.4

Darček zabalený do zlatého papiera

Malá Elenka veľmi rada chodievala so svojou starou mamou na nákupy. Najmä pred Vianocami. Najviac sa jej páčilo, že stará mama sa snažila plniť jej želania. Vždy, keď s ňou išla nakupovať, vrátila sa Elenka domov s nejakým pekným darčekom: novou knihou, maľovankou, kindervajíčkom.

Elenka by sa bola rada hrala s ostatnými deťmi, kým stará mama nakupovala v pekárni a drogérii, ale všetky deti, ktoré stretla, mali znudený pohľad a vôbec nemali chuť sa hrať. Dokonca aj stará mama sa s nákupmi ponáhľala, lebo v obchodoch boli všetci podráždení, nikto sa nezastavil, aby sa prihovril, nikto nemal čas na milé slovko.

Cestou domov stará mama a vnučka mlčali. Držali sa za ruky a okolo nich začal pomaličky padat sneh.

Doma si stará mama sadla do svojho obľúbeného kresla. Hovorila mu rozmýšľacie kreslo. Chvíľu porozmýšľala, potom odhodlane vstala a išla do komory. Keď sa vrátila, v ruke držala nádherný balík - darček zabalený do zlatého papiera, previazaný červenou stuhou. Elenka ho chcela otvoriť, aby sa dozvedela, čo je v ňom, ale stará mama jej vysvetlila, že tento balíček je v skutočnosti tajomstvo. Na druhý deň ráno vyšli stará mama a vnučka z domu veľmi zavčasu a niesli so sebou ligotavý balík v zlatom papieri, s červenou stuhou. Ako prvého stretli Pankráca, mrzutého strážnika s velikánskymi fúzmi. Bol to človek, ktorý nikomu nedôveroval a žil sám. Stará mama k nemu podišla a podala mu balík.

„Čo s tým mám robiť?“ opýtal sa prekvapený Pankrác.

„To je pre vás,“ povedala Elenka.

Strážnik nevychádzal z údivu.

„Čo je vnútri?“ zisťoval.

„Priateľstvo a šťastie,“ povedala stará mama a stisla mu ruku.

„Babi, videla si, akú mal radosť?“ povedala Elenka. „Ideme domov pripraviť ďalšie darčeky?“

Stará mama pokrútila hlavou. „Nie, Elenka. Jeden stačí.“

„Konečne tu mám aj ja priateľov,“ zamyslel sa Pankrác. Vystrel sa a s teplým pocitom v srdci pokračoval v ceste.

Cestou stretol zametača Sebastiána. Sebastián bol plachý človek deti sa mu neraz posmievali. Keď videl prichádzať strážnika, schoval sa za smetiak. Ale Pankrác mu podal balík so slovami:

„To je pre teba!“

„Ďakujem,“ neveriaco zašepkal šťastný Sebastián.

Tak sa stali strážnik a zametač priateľmi.

Ale Sebastián balík neotvoril.

„Darujem ho Dorotke,“ pomyslel si.

Dorotka bolo chudučké dievčatko s plavými vrkôčikmi, jediné, ktoré mu vždy povedalo: „Dobrý deň!“ Dorotka ležala v posteli s chrípkou. Sebastián s menšími rozpakmi odovzdal darček pre Dorotku jej mame, ktorá mu ponúkla kávu. Keď Dorotka dostala ten krásny balíček, hneď sa cítila lepšie. S radosťou sa dotýkala pekného zlatého papiera a červenej stuhy a povedala si: „To musí byť nádherný darček. Pošlem ho Zuzke, aby sa so mnou udobrila.“ Zuzka bola Dorotkina najlepšia kamarátka, ale pred dvomi dňami sa v škole pohádali, vynadali si do „ježibáb“ a aj do „odporných a afektovaných protiv“.

Keď Zuzka dostala balíček, utekala k Dorotke a objala ju. Potom sa spolu zhodli, že taký pekný darček by mohol potešiť ich pani učiteľku, ktorá už dlhšie vyzerá veľmi smutne. Keď učiteľka našla na svojom stole ligotavý balík, rozžiarili sa jej oči a v ten deň učila s takou radosťou, že hodiny utiekli jedna rýchlejšie než druhá. Keď sa pani učiteľka vrátila domov, darovala darček pani Kováčikovej, ktorej deti bývali ďaleko a často plakávala. Ani pani Kováčiková si nenechala darček pre seba, ale odniesla ho Emilovi, ktorý bol citlivý a prívetivý, ale keďže pracoval ako mäsiar, všetci si o ňom mysleli, že je bez srdca. Ani Emil si balík nenechal... Všetci, ktorí si balík odovzdávali, sa na seba usmievali a prihovárali sa jeden

druhému.

O niekoľko dní neskôr, keď zas išla Elenka a jej stará mama nakupovať, počuli v obchodoch veselú vravu, zatiaľ čo pred obchodmi sa hrali deti. Akýsi pán pozdravil starú mamu a porozprával jej, čo sa deje v posledných dňoch, že ľudia sú šťastnejší vďaka istému tajomnému balíku. Kým stará mama hľadala v taške kľúče od bytu, vyšla jej naproti pani Amálka, ktorá bývala pod ňou a doteraz sa jej nikdy neprihovorila.

„Chcem vám zaželať krásne Vianoce,“ povedala a podala jej... krásny balíček zabalený v zlatom papieri, previazaný červenou stuhou.

„Vďaka,“ odvetila stará mama s úsmevom. „Zastavte sa u mňa niekedy na kus reči!“

„Hurá,“ zvolala Elenka, keď zavreli za sebou dvere bytu. „Balík sa vrátil k nám! Povieš mi teraz, čo je v ňom?“

„Nič zvláštne,“ odvetila stará mama. „Len trocha lásky.“

Veselý vianočný kvíz

- 1. V období Vianoc sa často spomína slovo kračún. Je to:**
  - a) názov slovanských slnovratových sviatkov,
  - b) názov „neisto“ kráčajúceho človeka po vianočných oslavách,
  - c) špeciálny chlieb.
- 2. Medzi hlavných vývozcov vianočných kaprov v Európe patrí:**
  - a) Maďarsko,
  - b) Česká republika,
  - c) Poľsko a Slovensko.
- 3. „Rajské zrno“ je**
  - a) zdroj vône pri vianočnom pečení,
  - b) zrno v darčekovom balení pre sliapočky na Štedrý deň,
  - c) veľké vločky podobné krúpam, ktoré padajú v decembri.
- 4. Akú farbu má vianočná hviezda (odborne Euphorbia pulcherrima)?**
  - a) modrú,
  - b) jasnočervenú,
  - c) takú, akú namaluje maliar na vianočný obraz.
- 5. Čo je to „betlehemske svetlo“?**
  - a) jasná hviezda nad Betlehemom,
  - b) plamienok svetla z Betlehema, ktorý každoročne šíria skauti po svete,
  - c) svetlo nad bohostánkom.

Riešenia:

1. Platí a aj c. Kračún je pohanský názov pre Štedrý deň, ale aj názov chleba, ktorý sa piekol počas sviatkov slnovratu.

2. Správna odpoveď je b.

3. Takto sa nazýva kardamonové korenie, pretože osviežuje dych a zabraňuje množeniu baktérií. Pridáva sa do punču, čaju a vianočného pečiva - čiže **správna odpoveď je a.**

4. Euphorbia pulcherrima hviezdu", inak nazývanú sa v posledných rokoch lom Vianoc. Ide o kvet ktorý pred 150 rokmi veľvyslanec Poinsett.

je názov pre „vianočnú aj „vianočná ruža“, ktorá stala obľúbeným symbolom jasnočervenými listami, objavil v Mexiku americký **Správna je odpoveď b.**

5. Traduje sa, že na výzvu pápeža Urbana II. sa na križiacku výpravu do Jeruzalema vydala ešte jedna skupina mladých rytierov z Florencie. Títo mladí rytieri sa zaviazali, že domov donesú plamienok svetla z Betlehema ako symbol nádeje pre obyvateľov Florencie. Tesne pred Vianocami v roku 1099, čiže po troch rokoch bojov a útrap, sa rytieri vrátili domov. Plameň, ktorý preniesli z Betlehema, umiestnili v miestnej katedrále, odkiaľ si ho veriaci odpaľovali do svojich domov. Betlehemske svetlo slovenskí skauti preberajú 16. decembra v Katedrále sv. Štefana vo Viedni. Od 17. decembra ho skauti roznesú po celom Slovensku (do domovov, kostolov, nemocníc, domovov soc. a opatrovateľskej starostlivosti...). **Správna je odpoveď b.**

Pieseň Tichá noc

História piesne Tichá noc, svätá noc... začala svoju púť v Rakúsku na Vianoce v roku 1818 a bola preložená do už viac ako 73 jazykov sveta.

Keď rakúske mestečko Oberndorf žilo naplno prípravami na vianočné sviatky v decembri roku 1818, miestny učiteľ a organista oberndorfského kostola sv. Mikuláša Franz Gruber sa rozhodol skontrolovať organ a... stalo sa... V organe to zlovestne zaškrípalo, zahrkotalo a hotovo! Hľadáním chyby zistil, že vinníkom tejto prekérnej situácie nie je nikto iný, ako celá kostolná kolónia myší, ktorá si urobila slávnostnú predvianočnú večeru z mechov organu. Čo sa dialo v mozgu učiteľa nevedno, no výsledkom bola prosba o pomoc práve známeho milovníka hudby, kaplána Mohra. Zložil báseň, teda text piesne, ktorý začínal: „Stille Nacht, heilige Nacht...“ a s radosťou i vdáčne ju priniesol už ako vianočný darček svojmu učiteľovi Franzovi Xaverovi Gruberovi. Jej nádherným posolstvom si sadol a za necelú hodinku na slová básne kaplána telnú melódiu... Obaja roku 1818 vydali na (kde bol Gruber učiteľom) do Oberndorfu se (v Salzburgu datel' Mozart), tam v chala mal kaplán Josef svätú omšu. Keďže službu pri posledných so sebou gitaru, aby nočnú pieseň nacvičil s omši bas spieval na konci každej slohy a ľud. Táto novátorská koledy vyvolala vatívneho publika takveriaci odchádzali netušiac, že ich nová Nacht, heilige Nacht

sa začne rýchlo šíriť a stane takou svetoznámu a obľúbenou. Práve pokazený organ (vlastne pôvodne pestrý jedálniček kostolných myší) dopomohol k tomu, že sa pieseň začala rýchlo šíriť aj do ďalších miest a končín sveta. Totiž organársky majster z Zillertalu, ktorého zavolali, aby opravil pokazený organ, tu počul spievať novú pieseň, naučil sa ju a priniesol ju do svojej dedinky. V dedine bol obuvník, ktorý mal hudobný sluch. Pieseň sa rýchlo naučil a potom, keď predával po trhoch svoje obuvnícke výrobky, aby prilákal zákazníkov, začal najprv spievať spomenutú pieseň. Keď sa ľudia zhromaždili okolo neho, potom začal ponúkať a predávať svoj tovar. Tento spôsob si osvojili aj iní predavači, a tak pieseň prenikala ďalej a ďalej. O nejaký čas si prerazila cestu aj za hranice rodného Rakúska, v tlači sa objavila vianočná pieseň až v roku 1840. V uvedenom roku 1840 ju „dali do obehu“ v Drážďanoch, o ďalších tridsať rokov v Amerike a Angličania ju importovali do svojej indickej kolónie. A onedlho jej prisúdili titul „najkrajšia pieseň sveta“ a plným právom, veď je neprekonateľnou nositeľkou tajomnej hĺbky a sily zrodu...

Vianočné vtipy

Janko píše Ježiškovi.

-Ježiško, keď mi donesieš motorku, budem celý týždeň dobrý.

Janko sa zamyslí a povie si:

-Ale ja nevydržím byť dobrý celý týždeň.

Preto roztrhá list a píše nový.

-Milý Ježiško, keď mi donesieš motorku, budem celý deň dobrý.

Zase sa zamyslí, roztrhá list. Janko sa pozrie na obraz Panny Márie, zamkne ho do skrine a píše nový list.

-Milý Ježiško, zajal som tvoju matku, výkupné je motorka!

Janko sa na Vianoce pýta otca:

- Oco, vieš, ktorý vlak najviac mešká? No predsa ten, čo si mi sľúbil minulé Vianoce.

Policajt sa rozhodne, že si uloví vianočného kapra.

Zobral náradie a začal sekať dieru do ľadu.

Odrazu príde za ním jeden pán a kričí:

- Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!

- Akým právom mi to zakazujete?!

- Právom správcu zimného štadióna!

Santa Claus hovorí vo svojej dielni škriatkovi:

„Koľko máme hračiek?“

„Žiadne!“

„A počítal si ich vôbec?“

„Áno, dvakrát.“

Keď príde v noci za tebou veľký chlap s bielou bradou, v červenom kabáte a bude ťa pchať do vreca, tak sa neboj, možno len niekto písal Ježiškovi, že ťa chce pod stromček...

Vedeli ste?

❖ Tradícia zdobenia vianočných stromčekov bola založená už v 16. storočí a najpoužívanejšími ozdobami boli vtedy jablká, oriešky, praclíky alebo papierové kvety.

❖ Myšlienka zdobenia vianočných stromčekov pochádza z Nemecka a do ostatného sveta sa rozšírila až začiatkom 19. storočia.

❖ Najobľúbenejším živým vianočným stromčekom na Slovensku je jedľa biela, je však zároveň najvzácnejšia pretože spomedzi ihličnanov má najnižší výskyt - len okolo 4 % (smrek 27 %, borovica 8 %).

❖ Najčastejšie si v slovenských domácnostiach zobia borovicu.

❖ Najviac „živých“ vianočných stromčekov v slovenských domácnostiach pochádza z oblasti juhozápadného Slovenska.

❖ Umelé stromčeky rozhodne nie sú ekologickou alternatívou „živých“ stromčekov, zatťažujú životné prostredie dvakrát: prvýkrát pri výrobe (plast je produktom, vznikajúcim spracovaním ropy) a druhýkrát pri likvidácii - vzniká ťažko recyklovateľný odpad.

Nikola Lipková, 8.A

Veselé Vianoce a šťastný nový rok

Uhádni, v akom jazyku sú napísané pozdravy „Veselé Vianoce a šťastný nový rok“:

1. Veselé Vánoce a šťastný nový rok
2. Glædelig júlíus og godt nytår
3. Zalig kerstfeest en gelukkig nieuwjaar
4. Hyvää Joulua ja onnellista uutta vuotta
5. Joyeux Noël et Bonne année
6. Frohe Weihnachten und ein glückliches Neues Jahr
7. Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το Νέο Έτος
8. Kellemes Karácsonyi Ünnepekét és Boldog Új Évet
9. Gleðileg Jól og farsælt komandi ár
10. Buon Natale e Felice Anno Nuovo
11. メリークリスマス
12. Isten júlíus og godt nytt ar
13. Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!
14. Feliz Natal e Prospero ano novo
15. Craciun fericit și un an nou fericit
16. С Рождеством Христовым и С наступающим Новым Годом
17. ¡Feliz Navidad y Prospero ano nuevo!
18. Isten júlíus och Gott nytt ar
19. สุขสันต์ วัน คริสต์มาส และ สวัสดี ปี ใหม่
20. İyi Noeller ve Mutlu Yillar
21. Chúc Giáng SINH Vui VE và Chúc Nam Moi Tot Lành
22. Nadolig llawen a blwyddyn newydd DDA

Klíč správných odpovědí

1. čeština	12. nórčina
2. dánčina	13. polština
3. holandčina	14. portugalčina
4. fínština	15. rumunčina
5. francúzština	16. ruština
6. nemčina	17. španielčina
7. gréčtina	18. švédčina
8. maďarčina	19. thaičina
9. islandčina	20. turečtina
10. taliančina	21. vietnamčina
11. japončina	22. waleština

Tomáš Polonec, 5.A

Nájdí päť rozdielov

Simona Tothová, 8.A

Vianočné menu:

Tradičná kapustnica:

Potrebuje: 1 - 1,5 kg kvasenej kapusty aj s vodou, vodu, 300 g štipľavej klobásy, 300 g jemnej klobásy, 300 g čabianskej klobásy, celé čierne korenie, sušené huby, bobkový list, polievkové korenie

Ako na to: Pokrájanú kvasenú kapustu varíme so sušenými hubami, čiernym korením a bobkovým listom v primeranom, nie veľkom množstve vody.

V polovici varenia postupne pridávame klobásu. Na korekciu chuti, najmä slanosť, používame polievkové korenie.

Nakoniec prilejeme kapustnú vodu, podľa toho, nakoľko chceme mať kapustnicu kyslú. Povaríme. Kapustnica musí byť hustá, aby v nej lyžica stála. Podávame s bielym chlebom.

Vyprážená ryba

Potrebuje: 500 g rybacieho mäsa, hladkú múku, vajička, strúhanku, mlieko, soľ, olej, citrónovú šťavu

Ako na to: Mrazené ryby necháme rozmraziť a zalejeme ich mliekom, aby sa stiahol ich pach. Asi po 30 min. si ryby scedíme, polejeme citrónovou šťavou a obalíme v múke, vajičku a strúhanke. Na horúcom oleji si ryby opražíme a na chvíľu dopečieme v rúre. Podávame s odstátym zemiakovým šalátom.

Zemiakový šalát

Potrebuje: 1 kg zemiakov, 5 vajec, 1 majonézu, konzervovaný hrášok, 2 mrkvy, 1 cibuľu, 2 PL octu, 1 väčšiu kyslú uhorku, 2 ČL horčice, 1 ČL cukru, mleté čierne korenie, soľ

Ako na to: Zemiaky dôkladne umyjeme, uvaríme v šupke a po vychladnutí nakrájame na malé kocky. Cibuľu nasekáme nadrobno. Mrkvu uvaríme vo vode a nadrobno nakrájame. Vajcia uvaríme natvrdo a nakrájame. Všetko spolu s hráškom a nadrobno nakrájanou uhorkou opatrne premiešame. Do vody dáme ocot a cukor. Miešame, až kým nezovrie, ešte teplé vylejeme na šalát - asi polovicu tekutiny. Premiešame, pridáme majonézu, dochutíme horčicou, soľou a korením. Podľa chuti dolejeme zvyšný vývar a ešte raz premiešame. Dáme vychladnúť.

Simona Tothová, Nikola Lipková 8.A

Dobrú chuť !!

Vianoce

Čoskoro sú Vianoce,
dáme cesto do pece.
Upečieme zákusky
nakrájané na kúsky.

Prichystáme darčeky,
ozdobíme stromčeky.
Zaspievame koledu
a Vianoce sú už tu!

Ježiško

Vianoce sú za dverami,
darčeky pod stromčekami.
Ježiško už k nám prichádza,
pripravených nás nachádza.
A pod stromček darček dáva,
chlapček mu cez okno máva.

Jessica Szabóová, Tomáš Polonec, 5.A

Vianočné interview

Blížia sa Vianoce a my by sme chceli vedieť, ako trávia Vianoce naši učitelia. A tak sme sa aj za vás opýtali pani učiteľky Hubáčovej a Greňovej.

p. učiteľka Hubáčová

1. Čo máte najradšej na Vianociach?

Najradšej mám majonézový šalát od maminky a perníčky a kapra a med a oplátky a večer vyložené nohy ☺. A samozrejme vianočné trhy vo Viedni s vami.

2. Ktoré je vaše najobľúbenejšie vianočné jedlo alebo zákusok?

Už spomínaný šalát. Naučím ho aj vás na Mikuláša.

3. Ktoré Vianoce boli pre Vás najvzácnejšie?

Najvzácnejšie alebo najveselšie boli tie prvé s Terezkou. Boli iné a celé o nej. Ale aj Vianoce z detstva boli skvelé.

p. učiteľka Greňová

1. Čo máte najradšej na Vianociach?

Asi všetko. Vianoce celkovo patria k najkrajším sviatkom, ktoré poznám. Mám rada atmosféru, keď sa stretneme celá rodina, rada zdobím vianočný stromček či pečiem perníčky a rada si zaspievam vianočné koledy.

2. Ktoré je vaše najobľúbenejšie vianočné jedlo alebo zákusok?

Zákuskom č. 1 na Vianoce sú u nás makrónové rožky. Moja mamina ich robí proste najlepšie na svete. Veľmi sa teším i na kapustnicu so sladkým koláčom, opekance s makom či majonézový zemiakový šalát s rybou.

3. Ktoré Vianoce boli pre vás najvzácnejšie?

Každé Vianoce sú krásne a vzácne. Pred pár rokmi som skončila cez Vianoce v posteli s chrípkou. Nemohla som vstať z postele a s ničím pomôcť. O to viac si cením zdravie, ktoré je dôležitejšie než pekné darčeky.

Vanda Boršová a Katka Gašpárková, 6.A

Exkurzia do Centra pre liečbu drogových závislostí v Bratislave

Dňa 5. 10. 2011 nám naša pani učiteľka Luteránová zorganizovala exkurziu do Centra pre liečbu drogových závislostí v Bratislave na ulici Hraničná 2. Išli sme tam triedy 8.A a 8.B. Keď sme boli na mieste, vošli sme do veľkej budovy a čakali sme na našu sprievodkyňu. Milo nás privítala a zaviedla nás do miestnosti, v ktorej sa prezentovalo.

Posadali sme si a pani nám pustila prezentáciu. Rozprávala nám o drogách, alkohole, rôznych chorobách... Všetci sme pozorne počúvali. Medzitým nám púšťala aj videá, ktoré sa viazali k témam. Po ukončení prezentácie sme mali priestor na naše otázky. Potom sme sa presunuli o poschodie nižšie a tam sme vošli do časti, kde bývajú ľudia, ktorí sa tam liečia. Mohli sme tam vidieť, ako majú zariadené izby, a na konci chodby sa nachádzala telocvičňa a hracia miestnosť. Najviac nás prekvapila telocvičňa. Bola zariadená na veľmi dobrej úrovni s množstvom cvičiacich strojov. Na chodbe boli zavesené veľké nástenky, na ktorých bol celodenný program liečiacich sa ľudí. Povedala nám aj to, že tí ľudia majú zadelený program tak, aby sa ani náhodou nenudili a aby nezačali znova myslieť na drogy. Čo nás až zarazilo, bolo to, že majú večierku až okolo 23:00 a budíček o 6:00. Znova sme mali priestor na otázky. Po skončení prehliadky sme sa rozlúčili a čakali sme na autobus.

Pre mnohých z nás to bola veľmi poučná exkurzia.

Kristína Franková 8.A

Exkurzia V Budmericiach

V pondelok 10. októbra 2011 sme sa my žiaci 7.A a 7.B triedy spolu s pani učiteľkou Bakovou a pánom učiteľom Bogárom vybrali na exkurziu - ako bolo napísané na autobuse - „za kravou“.

Vystúpili sme z autobusu a privítal nás pán, ktorý nás hneď zoznámil s kravou Nelkou. Potom nám ukázal trojmesačné teliatko, ktoré sa nás veľmi báli. Videli sme aj býky, ktoré sa pred nami skrývali v maštali. Boli tam malé prasiatka aj veľké prasatá a teliatko, ktoré malo len jeden deň. Nelka sa stále motala okolo nás, skoro ako strážny pes. Ujo nám povedal, že ju má veľmi rád. Keďže oficiálny názov exkurzie je „Cesta mlieka“, ochutnali sme aj mlieko. Dozvedeli sme sa, čím kravu krmia na jar a v lete a čím v zime.

Každý si z exkurzie odniesol puzdrá na mobil s magnetkami, ale aj nové vedomosti. Na tejto exkurzii sme vlastne pochopili cestu mlieka od kravy až k nám domov.

Lucia Mišičáková 7.B

Prednáška v centre drogových závislostí

19. 10. 2011 sme my 9.A boli na exkurzii v centre drogových závislostí v Bratislave na Hraničnej ulici.

Už pri výstupe z autobusu, ktorý nás doviezol na miesto, sme si dôkladne prezerali okolie a budovu, v ktorej sa mala naša prednáška konať. Čakali sme nejakú schátranú budovu plnú dymu, otrhaných a špinavých ľudí na pokraji zrútenia. No až priveľmi sme sa mýlili. Budova už prvým dojmom pôsobila ako nejaká nemocnica vybavená veľmi modernou technológiou. Pri vstupe do vestibulu sme boli prekvapení, ako čisto a útulne to vnútri vyzerá. Počas toho, ako sme čakali na paniu, ktorá nám mala priblížiť svet drogových závislostí, sme sa stretli so záchranármi, ktorí prefrčali okolo nás von na dvor. Keď nás pani zavolala hore po dlhých schodoch, všetci sme trpeli nedočkavosťou. Posadila nás do prednáškovej miestnosti, kde nám podrobne vysvetľovala, čoho sa máme vyvarovať, ako nám môžu škodiť drogy, cigarety a podobné návykové látky. Pozorne sme počúvali a pozerali si testery a vzorky, ktoré nám dala kolovať. Po prednáške sme jej odovzdali malý darček, smajlíkov, ktorých sme si urobili z kartónu a vyfarbili, aby sme povzbudili ľudí, ktorí navštevujú centrum. Pani nás potom vzala do izieb, v ktorých návštevníci centra bývajú a riadia sa *Denným programom*, ktorý zostavili odborníci. Izby boli útulné. Bola tam fajčiareň, toalety, sprchy a spoločenská miestnosť. Po dôkladnej prehliadke izieb sme zišli dlhými schodmi dolu na dvor. Pri okienku na výdaj metadonu a registráciu do centra sme videli pacientov, ktorí si pravidelne chodia po svoju dennú dávku. Pri autobuse sme si navzájom rozprávali dojmy z prednášky a centra.

Postupne sme nasadali do autobusu a usádzali sa na svoje miesta. Pri odchode sme obracali svoj zrak smerom k vzdialujúcej sa budove Centra pre liečbu drogových závislostí, premýšľajúc o tom, čo sme počuli.

Krisztina Hrančová 9.A

Kaštieľ v Tomášove

V piatackom dejepise sa učíme o hmotných pamiatkach v okolí Tomášova. Preto sme sa rozhodli a 10. novembra 2011 sme navštívili tomášovský barokový kaštieľ.

Naša exkurzia trvala približne dve vyučovacie hodiny. Najprv sme si pozerali hotelový park, kde nás upútali krásne jesenne zafarbené stromy: duby, javory, lipy

a skvostom parku bol zaujímavý strom ginko dvojľaločné. Pre spríjemnenie pobytu hotelových hostí tam bol bazén, trampolína a besiedka. Vnútri nás zaujali krásne lustre, salóniky, reprezentačná miestnosť a vína pivnica. Na chodbách sa nachádzali fotografie kaštieľa v minulosti. Z nich, ale aj z internetu sme sa dozvedeli, že kaštieľ vznikol pred 250 rokmi ako vidiecke šľachtické sídlo, ktoré si dal v štýle klasicizujúceho rakúskeho baroka postaviť v rokoch 1766 - 1769 barón Ján Jesenák na svojom panstve. V nasledujúcich rokoch prešiel kaštieľ do vlastníctva šľachtických rodín Draškóciovcov, Vayovcov a Strasserovcov, ktorí kaštieľ stavebne upravili v duchu módnych štýlov. Na prelome 19. a 20. storočia pristavali kaplnku, ktorá bola zasvätená Anjelom strážnym. Strasserovci počas prvej svetovej vojny zriadili v kaštieli vojenský lazaret. Po skončení tragických vojnových udalostí kaštieľ vyhorel. Po roku 1948 sa kaštieľ stal majetkom štátu a zriadili v ňom nápravno-výchovný ústav pre neprispôsobivú mládež. V roku 1991 bol kaštieľ vrátený Strasserovcom. Tí ho v roku 2005 odpredali novým vlastníkom, ktorí chátrajúci historický objekt prestavali na päť-hviezdičkový Art hotel. Vrátili mu bývalú slávu a aristokratický luxus.

Keď sme odchádzali z hotela, stretli sme Zuzanu Smatanovú, ktorá tam predchádzajúci deň krstila svoje nové CD.

Jessica Szabóová a Tomáš Polonec, 5.A

Exkurzia v Spolku sv. Vojtecha v Trnave

16. novembra 2011 sa žiaci 5. a 7. ročníka vybrali na exkurziu do Trnavského kraja, aby zistili niečo o Spolku svätého Vojtecha (SSV)

a aby sa dozvedeli, ako vznikajú knihy.

SSV sa nachádza v historickej časti mesta Trnava. Zaujalo nás, že Spolok sídli vo veľmi starej budove. Najprv sme sa dostali do premietacej siene, kde sme videli prezentáciu o histórii SSV. Prednášajúca nám dávala otázky a za správne odpovede sme dostávali knihy s názvom *Každý deň so svätými*. V tejto sieni sme videli zaujímavé obrazy a busty, napr. sv. Cyrila a Metoda, Antona Bernoláka a Andreja Radlinského, ktorý v roku 1870 Spolok sv. Vojtecha v Trnave založil. Zaujali nás aj drevené nábytky, kaplnka s dreveným oltárom a zvláštne ozdobený strop. Potom sme navštívili knižnicu, kde sa nachádzajú veľmi staré knihy, ktoré sa nedajú vypožičať, ale len tam študovať. Najstaršia kniha, ktorú sme videli, bola z roku 1592. Ďalej nám ukázali archív. Nájdeme v ňom staré rukopisy a listiny. Ukázali nám aj staré rukopisy Svätého písma a staré fotografie. Z archívu sme sa dostali do tlačiarne. Bol tam tlačiarenský stroj a panely s naukladanými písmenkami. Nakoniec sme sa porozprávali s jazykovým korektorom a tlačiarom. Vysvetlili nám ako vzniká kniha a teraz už vieme, že to trvá niekoľko týždňov až mesiacov. Perličkou bolo, že farebné fotografie vznikajú miešaním štyroch základných farieb: čiernej, modrej, žltej a červenej. Tlač novín je rýchlejšia ako tlač knihy. Nakoniec sme navštívili jednu z predajní SSV, kde sme si kúpili rôzne spomienkové predmety.

Bola to veľmi pútavá exkurzia, lebo sme sa dozvedeli veľa zaujímavostí z troch predmetov: dejepisu, náboženstva i literatúry.

Tomáš Polonec, 5.A

Dôchodcom a starším...

Žiaci 5. ročníka si pripravili program z ľudových piesní a krátkych básní na oslavu jubilantrným dôchodcom. Prezentovali ho 29. septembra 2011 v kultúrnom dome v Tomášove pod vedením pána učiteľa Mészárosa, ktorý ich sprevádzal hrou na husliach, a pani učiteľky Greňovej, ktorá pripravila básne. Program hudobne obohatil hrou na flaute aj žiak 5. triedy Tomáš Polonec.

Martina Bosá, Veronika Mandalíková, Nina Rušáková, Lucia Rajnová, Hanka Holišová, Simona Lászlóová, Ema Palčeková a Tomáš Polonec vystúpili s podobným pásmom aj 27. októbra 2011 v miestnom kultúrnom dome. Program bol venovaný starším, pretože október je mesiacom úcty k starším.

Tomáš Polonec, 5.A

Zlaté svadby

Dňa 29. novembra 2011 žiačky 5. ročníka vystupovali pred manželskými pármí, ktoré slávilí zlatú svadbu. Dievčatá recitovali básne o láske a určené k výročiu zlatej svadby. Básnické pásmo spestrili aj spevom pekných a obľúbených ľudových piesní. Podujatie sa konalo v Sobášnej sieni Obecného úradu v Tomášove. Potešila ich aj sladká odmena.

Veronika Mandalíková, 5.A

Školské kolo súťaže Šaliansky Matko

V jesenných mesiacoch sme na hodinách literatúry dostali za úlohu pripraviť si prednes nejakej povesti. Táto súťaž bola určená pre piatakov, šiestakov a siedmakov. Na začiatku novembra sa uskutočnili triedne kolá. Tí najšikovnejší postúpili do školského kola, ktoré sa uskutočnilo 30. 11. 2011. Škola pre nás určila na súťaž piatu triedu. V druhej kategórii, ktorú tvorili piatáci, sa na prvom mieste umiestnila Simona Lászlóová, ktorá bude reprezentovať našu školu na okresnom kole v Senci. Na druhom mieste sa umiestnila Veronika Mandalíková a na treťom Natália Hukelová. V tretej kategórii, ktorú tvorili šiestaci a siedmáci, sa na prvom mieste umiestnila Mária Simonicsová, ktorá bude tiež reprezentovať našu školu na okresnom kole v Senci. Na druhom mieste sa umiestnila Simona Grajciarová a na treťom Vanda Boršová. Žiaci, ktorí sa umiestnili, dostali diplomy a pekné ceny. Pekne prednášali, ale neumiestnili sa: Vivien Takáčová, Karolína Vitálosová, Tomáš Polonec a Tomáš Vyoral. Títo dostali sladkú cenu útechy.

Tomáš Polonec 5.A

Zaujímavé vyučovanie

Dňa 25. 10. 2011 sme my žiačky 8. ročníka išli na súťaž v aranžovaní, ktorá sa koná každý rok v Strednej odbornej škole záhradníckej v Malinove.

Hneď ráno, keď sme prišli a potvrdili účasť, rozložili sme sa a dostali sme pokyny. Keďže sme si materiál samy museli hradiť, nemali sme ho veľa. V parku sme si nazbierali jesenné listy a plody, keďže téma bola jesenná kytica a panáčik z jesenných plodov. Konkurencia bola veľká. Hoci sme nič nevyhrali, porota nás pochválila, že sme mali najlepšie spracovanú tému.

Naobedovali sme sa, poďakovali sme sa, že sme sa mohli zúčastniť a už teraz sa tešíme na ďalší ročník. Veríme, že nabudúce už vyhráme. Snáď nám budete držať palce...

Kristína Simonová, Petra Veselá, Ema Billová, 8.B

Deň jablka

Pani učiteľka Baková sa s nami dohodla, že na Deň jablka si každý z nás prinesie na hodinu biológie rôzne jablká. Priniesli sme viac druhov jabĺk. Všetky jablká sme pozbierali a umyli. Pani učiteľka nám povedala niečo zaujímavé o každom jablku. Potom zobrala nožik a začala krájať jablká na malé kúsky, aby každý z nás ochutnal. Po ochutnávke sme vyhodnotili, ktoré jablko komu najviac chutilo.

Jessica Szabóová, 5.A

Hodina ochutnávania jablák

Na hodine biológie žiaci 6.A spoznávali rôzne odrody jablák, spôsoby pestovania, ošetrovania stromov a plodov. Po prednáške spojenej s prezentáciou nasledovala ochutnávka plodín. Ochutnávali sme rôzne odrody jablák, napr. Topaz, Golden Delicious, Fuji, Jonagold. Niektoré jablká boli kyslé, niektoré zasa sladké. Líšili sa od seba tvarom, ale aj veľkosťou a hrúbkou šupy, jedna bola tenká a iná hrubá.

Jakub Őszi, 6.A

Precvičenie finančnej gramotnosti

V novembri 2011 sme si na hodine matematiky urobili imaginárny obchod. Precvičovali sme si zaokrúhľovanie, sčítanie a odčítanie desatinných čísel. Dostali sme jednotné úlohy, prvá z nich bola: nakúpte si z obalov jednotlivých výrobkov. Kupujúci si nakúpil a mal si to zaokrúhliť. Predavač mal cenu sčítať a potom povedať reálnu sumu.

Robenie tort na biológii

Počas novembrových hodín biológie sme z každého druhu malvíc, kôstkovíc a bobúľ pripravili kulinárske tajomstvo. V triede nás bolo 26 a rozdelili sme sa do štyroch skupín po šesť žiakov. Robili sme tri torty a základné suroviny boli: piškóty a smotana, potom suroviny, každá skupina podľa ovocného druhu. Napr. malvice, kôstkovice, bobule. Cez naše ruky a zmysly sa nové učivo sladko uložilo v hlavičke.

Jakub Őszi, 6.A

Vyhrali sme okresné kolo vo futbale!

Z celého turnaja sme dostali len jeden gól. Boli sme najlepšie z celého okresného kola. Vyhrali sme skoro všetky zápasy, jeden sme remizovali (1:1). Postupujeme do krajského kola. Vyhrali sme futbalovú loptu a dostali sme diplom.

Tím žiačok futbalového družstva ZŠ Tomášov v zložení:

Hrančová Krisztina, Erika Farkašová, Michaela Takáčová, Viera Rigová, Mirka Farkasová, Laura Jirkovská, Nikola Horváthová, Barbora Branecá

Okresné kolo vo futbale a florbale

Naši chlapci sa zúčastnili aj na okresnom kole vo futbale a florbale. Vo futbale sme mali zastúpenie aj v kategórii mladších žiakov, práve oni zabojovali o medailu na okresnom kole, v konečnom dôsledku sme ju nakoniec nezískali kvôli nepríjemnému skóre. Napriek tomu sa určite stanú favoritmi súťaže v budúcom školskom roku.

Naše športové úspechy:

V septembri sa zúčastnili naše družstvá žiačok a žiakov na súťaži v cezpoľnom behu v Senci. Chlapci v zložení: K. Nagy, M. Kotlár a M. Uhlík skončili v okresnom kole na krásnom tretom mieste.

Gratulujeme!

